

Beleid Research Data Management - Vrije Universiteit Amsterdam

Inleiding

De VU hecht sterk aan de toegankelijkheid van onderzoeksoutput: publicaties en data¹. Die zijn van belang voor de zichtbaarheid, de controleerbaarheid en het hergebruik van onderzoek.²

Deze notitie bevat de VU-brede uitgangspunten voor een zorgvuldige omgang met onderzoeksdata. De faculteiten maken een facultaire uitwerking dat voldoet aan het centrale beleid en dat de afdelingen en onderzoeksinstituten binnen de faculteiten afdekt.

Deze notitie geeft weer hoe de verantwoordelijkheden ten aanzien van onderzoeksdata binnen de VU worden belegd, uitgaande van de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening van de VSNU, het Standard Evaluation Protocol (SEP) for Research Assessments in the Netherlands 2015-2021 en relevante wet- en regelgeving. Daarnaast geeft de notitie de faciliteiten weer die de VU biedt voor het beheer van onderzoeksdata. De notitie kan geactualiseerd worden als ontwikkelingen daar om vragen. Aan het beleid is een implementatieplan gekoppeld.

Doel van het beleid Research Data Management

1. dat onderzoekers op een zorgvuldige manier met hun onderzoeksdata omgaan zodat:
 - de impact van onderzoek wordt vergroot
 - onderzoekers de wetenschappelijke integriteit van hun onderzoek kunnen aantonen
 - onderzoekers voldoen aan wettelijke vereisten, gedragscodes en eisen van subsidieverstrekking op het gebied van het beheer van onderzoeksdata
2. dat bij onderzoekers de bewustwording over het belang van research data management wordt vergroot
3. dat bij onderzoekers de verantwoordelijkheden ten aanzien van research data management worden verhelderd

¹ Onderzoeksdata zijn gedefinieerd als vastgelegde informatie die noodzakelijk is om wetenschappelijk onderzoek te onderbouwen. Afhankelijk van het vakgebied kan het gaan om bijvoorbeeld tekst, beeld, geluid, spreadsheets, databases, statistische gegevens, geografische data, etc. Niet-digitaliseerbare onderzoeksdata vallen buiten de kaders van dit beleid.

² Instellingsplan Vrije Universiteit Visie 2015-2020, p. 33.

Beleidsuitgangspunten

1. De VU hecht sterk aan de toegankelijkheid van onderzoeksoutput: publicaties en data. Die zijn van belang voor de zichtbaarheid, de controleerbaarheid en het hergebruik van onderzoek.³
2. De VU onderschrijft de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening van de VSNU. Deze gedragscode stelt over de omgang met onderzoeksdata onder meer:
 - 2.1 De onderzoeksdata zijn daadwerkelijk verzameld. De gebruikte statistische methoden zijn in overeenstemming met de methodologische standaarden voor het gebruikte type gegevens. Het selectief weglaten van onderzoeksresultaten wordt gemeld en beargumenteerd.
 - 3.2 De kwaliteit van dataverzameling, data-invoer, dataopslag en dataverwerking wordt goed bewaakt. Goede verslaglegging van alle stappen en controle op de uitvoering is noodzakelijk (labjournaals, voortgangsrapportages, documentatie van afspraken en beslissingen enz.).
 - 3.3 De bewaartermijn van ruwe onderzoeksgegevens is minimaal tien jaar. Deze gegevens worden op aanvraag ter beschikking gesteld aan andere wetenschapsbeoefenaren, tenzij wettelijke bepalingen zich daartegen verzetten.
 - 3.4. Ruwe onderzoeksgegevens worden zodanig gearchiveerd dat deze te allen tijde met een minimum aan tijd en handelen kunnen worden geraadpleegd.
3. Het Standard Evaluation Protocol (SEP) for Research Assessments in the Netherlands 2015-2021:
 - The assessment committee considers the research unit's policy on research integrity and the way in which violations of such integrity are prevented. It is interested in how the unit deals with research data, data management and integrity.
 - Self-assessment includes explaining how the unit deals with and stores raw and processed data
4. Onderzoek voldoet aan toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder:
 - Wet Bescherming Persoonsgegevens (Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek)
 - Wet Medisch Wetenschappelijk Onderzoek met mensen (WMO)
 - Gedragscode Gezondheidsonderzoek
 - Wet op Dierproeven (Dierproevenregeling, dierproevenbesluit)
5. Eigendom van de onderzoeksdata is onderhevig aan wetgeving intellectueel eigendom (Auteurswet, Rijksoctrooiwet, Databankenwet), de CAO Nederlandse universiteiten (artikel 1.20-1.23) en de regeling [Kennis, Intellectueel Eigendom en Participatie VU en Vumc](#) tenzij anders overeengekomen met subsidieverstrekkers

³ Instellingsplan Vrije Universiteit Visie 2015-2020, p. 33.

Verantwoordelijkheden

Onderzoekers

1. Onderzoekers zijn verantwoordelijk voor de naleving van wettelijke en ethische vereisten ten aanzien van hun onderzoeksdata, inclusief toetsing bij ethische commissies indien nodig
2. Onderzoekers zijn er verantwoordelijk voor dat hun onderzoeksdata gedurende de *data life cycle*⁴ betrouwbaar, herleidbaar en veilig opgeslagen zijn
3. Onderzoekers zijn verantwoordelijk voor de archivering van hun onderzoeksdata voor minimaal tien jaar na het moment van publicatie tenzij wettelijke bepalingen anders voorschrijven
4. Onderzoekers zijn verantwoordelijk voor het kunnen delen van hun onderzoeksdata voor wetenschappelijk gebruik en ter verificatie tenzij wettelijke bepalingen dat verhinderen
5. Onderzoekers die persoonsgegevens verzamelen en verwerken bij hun onderzoek moeten die melden bij de Functionaris voor de Gegevensbescherming (FG) van de VU ([servicedesk.privacy@vu.nl](mailto: servicedesk.privacy@vu.nl)). Dit is een wettelijke verplichting (opgelegd door de Wet Bescherming Persoonsgegevens).

Afdelingshoofden

6. Afdelingshoofden zijn verantwoordelijk voor het maken van afspraken met onderzoekers over het beheer van hun onderzoeksdata in het geval van uitdiensttreding bij de VU

Faculteiten

7. Faculteiten stellen een facultair Research Data Management beleid op waarbij alle afdelingen en instituten binnen de faculteit worden afgedekt, met daarin indien nodig discipline-specifieke protocollen
8. De decaan legt jaarlijks verantwoording af in het PO over het gevoerde beleid ten aanzien van Research Data Management

Universiteit

9. De universiteit is verantwoordelijk voor het aanbieden van basisfaciliteiten⁵ voor research data management
10. De universiteit is verantwoordelijk voor het geven van trainingen, ondersteuning en advies aan onderzoekers over research data management

⁴ Een data life cycle omvat de verschillende componenten van het omgaan met onderzoeksgegevens in de verschillende fases van het onderzoeksproces (opzet, analyse en afronding): het voorbereiden, creëren, verzamelen, verwerken, analyseren, bewaren, beschikbaar maken en hergebruiken van data.

⁵ De actuele faciliteiten worden weergegeven op de [themasite onderzoeksdata](#).

NB. De UB voert momenteel het project 'Datamanagement' uit dat gericht is op archivering van data na publicatie.

Faciliteiten

1. De VU ondersteunt onderzoekers bij het plannen, beheren, analyseren en archiveren van onderzoeksdata. Op de [themasite onderzoeksdata](#) staat een overzicht van alle relevante producten en ondersteunende diensten.
2. Voor vragen over en de melding van onderzoeksdata waarbij persoonsgegevens betrokken zijn, heeft de VU een [Centraal meldpunt gegevensverwerking](#) en de functionaris Gegevensbescherming (Data protection/privacy officer: servicedesk.privacy@vu.nl)
3. Voor advies over de beveiliging van opgeslagen onderzoeksdata kan de onderzoeker de VU Information security officer (vucert@vu.nl) raadplegen